

PRAWO OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I PRAWO DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Zarys wykładu

Elżbieta Gudowska-Natanek, Grzegorz Kuca

PRAWO OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I PRAWO DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Zarys wykładu

Elżbieta Gudowska-Natanek, Grzegorz Kuca

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 stycznia 2024 r.

Recenzent

Dr hab. Mariusz Jagielski, prof. Uniwersytetu Śląskiego

Wydawczyni

Monika Pawłowska

Redaktorka prowadząca

Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne

Agnieszka Witczak

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8358-168-2

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Słowo wstępne	15

Część I

PRAWO OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Rozdział I

Prawo ochrony danych osobowych – zagrożnienia

podstawowe	23
1.1. Pojęcie ochrony danych osobowych	23
1.2. Źródła prawa ochrony danych osobowych	24
Kazus 1. „Podstawa prawna”	34

Rozdział II

Najważniejsze pojęcia dotyczące ochrony danych osobowych	35
2.1. Dane osobowe	35
2.2. Przetwarzanie danych osobowych	38
2.3. Profilowanie danych osobowych	39
2.4. Pseudonimizacja i anonimizacja danych osobowych	40
2.5. Administrator danych osobowych	42
2.6. Podmiot przetwarzający dane osobowe	43
2.7. Osoba przetwarzająca dane z upoważnienia administratora lub podmiotu przetwarzającego	44
2.8. Odbiorca danych osobowych	46
2.9. Inspektor ochrony danych osobowych	46

2.10. Organ nadzorczy	48
2.11. Naruszenie ochrony danych osobowych	49
Kazus 2. „Hospitalizacja polityka”	53

Rozdział III

Zasady przetwarzania danych osobowych	54
3.1. Zasada zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości	55
3.2. Zasada celowości	56
3.3. Zasada adekwatności i minimalizacji	57
3.4. Zasada merytorycznej poprawności danych	58
3.5. Zasada czasowego ograniczenia przechowywania danych	59
3.6. Zasada zabezpieczenia danych	60
3.7. Zasada rozliczalności	61
Kazus 3. „ <i>Home office</i> jako element <i>work-life-balance</i> ”	61

Rozdział IV

Podstawy przetwarzania danych osobowych	63
4.1. Przesłanki przetwarzania „zwykłych” danych osobowych	63
4.2. Przesłanki przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych	69
4.3. Przesłanki przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i czynów zabronionych	78
Kazus 4. „Medycyna estetyczna”	81

Rozdział V

Prawa osób, których dane osobowe są przetwarzane	82
5.1. Uprawnienia informacyjne	82
5.2. Uprawnienia korekcyjne	85
5.3. Uprawnienia decyzyjne	86
5.4. Uprawnienia do korzystania ze środków ochrony prawnej	90
Kazus 5. „Szklany sufit”	94

Rozdział VI

Obowiązki administratora	95
6.1. Obowiązek przestrzegania zasad przetwarzania danych osobowych	97
6.2. Obowiązek realizacji uprawnień podmiotów danych osobowych	98
6.3. Obowiązki związane z powierzeniem przetwarzania danych osobowych	99
6.4. Obowiązek zabezpieczania danych osobowych	100
6.5. Obowiązki związane z naruszeniem ochrony danych osobowych	101
6.6. Obowiązki związane z dokumentacją przetwarzania danych osobowych	103
Kazus 6. „Open'er Festival”	104

Rozdział VII

Odpowiedzialność za niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych	105
7.1. Odpowiedzialność administracyjna	106
7.2. Odpowiedzialność cywilna	112
7.3. Odpowiedzialność porządkowa i odpowiedzialność dyscyplinarna	114
7.4. Odpowiedzialność karna	115
Kazus 7. „Prywatność naukowców”	116

Rozdział VIII

Zakres, wyłączenia i ograniczenia stosowania przepisów o ochronie danych osobowych	117
8.1. Zakres podmiotowy i terytorialny zastosowania przepisów	117
8.2. Zakres przedmiotowy zastosowania przepisów	119
8.3. Wyłączenia ogólne	122
8.4. Ograniczenia szczegółowe dotyczące niektórych przepisów	125
8.5. Wyłączenia i ograniczenia dotyczące szczególnych przypadków przetwarzania danych	128

Kazus 8. „Statystyka medyczna”	133
Kazus 9. „Korupcja polityczna”	134

Część II

PRAWO DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Rozdział I

Prawo do informacji publicznej – zagadnienia

podstawowe	137
1.1. Pojęcie dostępu do informacji publicznej	137
1.2. Zakres podmiotowy zastosowania przepisów o dostępie do informacji publicznej	139
1.3. Zakres przedmiotowy zastosowania przepisów o dostępie do informacji publicznej	141
Kazus 10. „Polityka prorodzinna”	143

Rozdział II

Sposoby dostępu do informacji publicznej

2.1. Ogłaszanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej	146
2.2. Dostęp do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej	148
2.3. Ogłaszanie informacji przez jej wyłożenie lub wywieszenie	149
2.4. Udostępnianie informacji na wniosek	150
2.5. Udostępnianie informacji w portalu danych	156
Kazus 11. „Grant naukowy”	157

Rozdział III

Zasady udostępniania informacji publicznej

3.1. Termin na udostępnienie informacji publicznej	158
3.2. Forma udostępnienia informacji publicznej	164
3.3. Koszty związane z udostępnieniem informacji publicznej	166
3.4. Odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania	168
Kazus 12. „Równouprawnienie”	173

Akty normatywne	175
Literatura	177
Wytyczne Europejskiej Rady Ochrony Danych Osobowych oraz Grupy Roboczej Art. 29	181
Orzecznictwo	183
Wykaz schematów	187
Skorowidz	189
Autorzy	195

SŁOWO WSTĘPNE

Oddajemy w ręce Czytelników – przede wszystkim studentów nauk społecznych – podręcznik, który stanowi opracowanie dwóch paralelnych zagadnień: **prawa ochrony danych osobowych** oraz **prawa do informacji publicznej**.

Publikacja ma charakter teoretycznego zarysu wykładu z uzupełniającymi wskazówkami praktycznymi i jest próbą syntetycznej, zwartej i przejrzystej prezentacji norm regulujących problematykę wskazanych zagadnień.

Ochrona sfery prywatności należy do podstawowych praw człowieka. Została ujęta w wielu aktach prawnych o charakterze krajowym, europejskim i międzynarodowym. Prawo do prywatności odnosi się do różnych sfer życia człowieka, w szczególności dotyczy ono sfery życia rodzinnego, sfery życia osobistego, sfery życia nieobjętej działalnością publiczną, a także własności i wolności decydowania o sobie. Przy tym – co zasadnicze – prawo do prywatności immanentnie łączy się z ochroną jednostek w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych, gdzie ochrona danych osobowych to jeden z najistotniejszych przejawów ograniczenia prawa do informacji.

Dnia 27.04.2016 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie 2016/679 o ochronie danych osobowych zapewniające swobodny przepływ danych w Unii Europejskiej i zabezpieczające osoby fizyczne przed negatywnymi konsekwencjami nieprawidłowego przetwarzania ich danych (RODO). Rozporządzenie to określa między innymi: terminologię, zasady i podstawy dopuszczalności przetwarzania danych, uprawnie-

nia osób, których dane poddawane są przetwarzaniu, obowiązki administratora i podmiotu przetwarzającego oraz kwestię odpowiedzialności za niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych. RODO ujednotliwia obowiązywanie przepisów we wszystkich państwach członkowskich i – co niezmiernie ważne – jest w nich bezpośrednio stosowane. Z tego powodu jego treść będzie głównym przedmiotem części I opracowania.

Z kolei prawo do informacji publicznej stanowi jedno z praw konstytucyjnych, które pozwala nie tylko „obywatelom”, ale „każdemu” zainteresowanemu podmiotowi uzyskać dostęp do informacji publicznej, który – co do zasady – uzyskuje się bez wykazania interesu prawnego lub faktycznego. Postępowanie w sprawie udzielenia informacji publicznej jest odformalizowane i uproszczone, co wynika z *ratio legis* ustawy, uznającej, że informacja publiczna, która może być niezwłocznie udostępniona, jest udostępniana w formie ustnej lub pisemnej bez pisemnego wniosku. Natomiast w przypadku złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej nie wszczyna się postępowania administracyjnego prowadzonego w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, ale przeprowadza się mniej skomplikowane i krócej trwające postępowanie umożliwiające uzyskanie dostępu do informacji publicznej.

Na przestrzeni ponad dwudziestu lat obowiązywania ustawy o dostępie do informacji publicznej zarysowały się dwa główne problemy. Z jednej strony argumentuje się, że prawo dostępu do informacji publicznej jest powszechnie naruszane przez opieszałość urzędów, często odmawiających dostępu do żądanych informacji, oraz przewlekłość procedur sądowych weryfikujących zasadność takiego działania. Z drugiej strony wskazuje się, że prawo do informacji publicznej jest przez niektóre podmioty masowo nadużywane, na przykład poprzez wysyłanie do wybranych instytucji setek wniosków o dostęp do informacji publicznej lub pojedynczych wniosków o bardzo szerokim zakresie, co w określonych uwarunkowaniach może paraliżować podstawową działalność danego podmiotu.

Znajomość prawnych mechanizmów ochrony danych osobowych i dostępu do informacji publicznej staje się coraz bardziej niezbędna

Część I

**PRAWO OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

Rozdział I

PRAWO OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH – ZAGADNIENIA PODSTAWOWE

1.1. Pojęcie ochrony danych osobowych

Definiując pojęcie ochrony danych osobowych, należy przede wszystkim zwrócić uwagę na nazwę rozporządzenia Unii Europejskiej w tej sprawie. **RODO dotyczy ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych, a zatem ochrony każdego człowieka przed negatywnymi konsekwencjami nieprawidłowego przetwarzania danych.** Pojęcia ochrony danych osobowych nie należy zatem rozumieć dosłownie. Jest to jedynie powszechne i skrócone określenie dziedziny. To oznacza, że celem omawianego przedmiotu nie jest chronienie danych, które według *Słownika języka polskiego PWN* (oprac. L. Drabik, Warszawa 2022) oznaczają fakty, liczby, na których można się oprzeć w wywodach, czy informacje przetwarzane przez komputer, ale ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych przed negatywnymi skutkami. 1

Obok pojęcia ochrony danych osobowych funkcjonuje **pojęcie prawa ochrony danych osobowych.** Pojęcie to można scharakteryzować jako **całokształt (zbiór) przepisów prawnych regulujących przetwarzanie i ochronę danych osobowych.** Przepisy te są zawarte w aktach krajowych (m.in. w Konstytucji RP i ustawach), europej- 2

skich (m.in. w rozporządzeniach i dyrektywach) oraz międzynarodowych (m.in. w konwencjach).

- 3 Zabezpieczenie osób przed niekorzystnym działaniem w zakresie przetwarzania ich danych możliwe jest poprzez funkcjonowanie odpowiednich regulacji prawnych. Niemniej **przestrzeganie przepisów prawa to nie jedyny sposób zabezpieczenia**. Ważne jest wdrożenie odpowiednich **rozwiązań organizacyjnych (np. polityki czystego ekranu), ale i technicznych (np. zabezpieczenie przed szkodliwym oprogramowaniem)**.

1.2. Źródła prawa ochrony danych osobowych

- 4 System prawny ochrony danych osobowych w Polsce składa się z kilku szczebli:

1. Akty prawa krajowego:

- a) Konstytucja RP – art. 47 i art. 51;
- b) ustawy – art. 23 k.c., ustawa o ochronie danych osobowych, ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

2. Akty prawa europejskiego:

- a) akty prawa pierwotnego – art. 39 TUE, art. 16 TFUE, art. 7 i 8 KPP;
- b) akty prawa pochodnego – RODO, dyrektywa 2016/680.

3. Akty prawa międzynarodowego:

- a) Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności – art. 8;
- b) Konwencja nr 108 Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych z 28.01.1981 r.;
- c) Protokół dodatkowy do Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych dotyczący organów nadzoru i transgranicznych przepływów danych z 8.11.2001 r.

- 5 **Wskazane systemy wzajemnie się uzupełniają, ale także nakładają.** Wymieniono najważniejsze akty prawne dotyczące omawianej materii,

ale nie jedyne. **Funkcjonuje wiele regulacji sektorowych określających zasady ochrony danych osobowych** (np. ustawa z 9.05.2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera, Dz.U. z 2022 r. poz. 1441), a także wiele ustaw regulujących tryb postępowania przy przetwarzaniu danych (np. Kodeks postępowania administracyjnego) oraz szczegółowych rozporządzeń (np. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 28.01.2020 r. w sprawie wzorów dokumentów obowiązujących przy przetwarzaniu danych przez Policję, Dz.U. poz. 169).

Porządek krajowy

Ogólne podstawy prawnej ochrony danych osobowych w porządku krajowym wynikają z przepisów Konstytucji RP, natomiast szczególony tryb i zasady gromadzenia i udostępniania informacji wynika z ustawy o ochronie danych osobowych. 6

„Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47 Konstytucji RP).

Przepis art. 47 Konstytucji RP określa gwarancje konstytucyjne odnoszące się do prywatności, stanowiąc o dwóch prawach przysługujących jednostce: **prawie do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz prawie do decydowania o swoim życiu osobistym**. Prawa wynikające ze wskazanego przepisu zabraniają ingerencji państwa w określony zakres uprawnień, natomiast w przypadku naruszenia tej sfery nakazują państwu chronić jednostkę. 7

Prawo do prywatności nie ma charakteru absolutnego i może podlegać ograniczeniom (na mocy ustawy i tylko wtedy, gdy jest to konieczne dla bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, bądź ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób). 8

„Prywatność odnosi się m.in. do ochrony informacji dotyczących danej osoby i gwarancji pewnego stanu niezależności, w której ramach człowiek może decydować o zakresie i zasięgu udostępnia-

nia i komunikowania innym osobom informacji o swoim życiu” (wyrok TK z 19.05.1998 r., U 5/97, Dz.U. Nr 67, poz. 444).

„Konstytucja stoi na straży prawa do prywatności, jednak nie budzi wątpliwości, że podjęcie działalności publicznej oznacza ograniczenie tego prawa dla jednostki, a zwłaszcza w odniesieniu do informacji ujawnionych w toku tej działalności lub w związku z nią. Prawo do prywatności jednostki musi w takim przypadku ustąpić przed prawem do informacji całego społeczeństwa, które ma kluczowe znaczenie dla możliwości kontroli działania kolegialnych organów władzy publicznej przez ogół obywateli” (postanowienie SN z 10.04.2014 r., I CSK 405/13, LEX nr 1640229).

Z omówionym powyżej prawem do ochrony prywatności w sposób oczywisty koresponduje art. 51 Konstytucji RP.

„1. Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. 2. Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. 3. Każdy ma prawo dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych. Ograniczenie tego prawa może określić ustawa. 4. Każdy ma prawo do żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób sprzeczny z ustawą. 5. Zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji określa ustawa” (art. 51 Konstytucji RP).

- 9 Z przepisu tego wynika kilka ważnych kwestii. Z pozycji bezpieczeństwa jednostki za kluczową należy uznać tę stanowiącą, że **obowiązek ujawnienia przez osobę informacji jej dotyczących może wynikać z aktu prawnego o randze co najmniej ustawy**. To oznacza, że taki obowiązek nie może wynikać z aktu niższego rzędu, na przykład z krajowego rozporządzenia, uchwały czy zarządzenia. By akt regulujący obowiązek ujawnienia informacji dotyczących danej osoby był prawem powszechnie obowiązującym, musi przejść odpowiednią ścieżkę legislacyjną (w przypadku ustaw: uchwalenie ustawy przez parlament, podpisanie ustawy przez głowę państwa, opublikowanie ustawy w „Dzienniku Ustaw RP”, wejście w życie).

Kolejnym istotnym postanowieniem wynikającym z art. 51 Konstytucji RP jest **zakaz pozyskiwania, gromadzenia i udostępniania przez władze publiczne innych informacji o obywatelach niż jest to niezbędne w demokratycznym państwie prawnym**. Jednym z celów tego przepisu jest powstrzymanie władzy przed ponadwymiarowym przetwarzaniem danych. Informacje nie mogą być zbierane „na wszelki wypadek”. Przepis wskazuje na informacje dotyczące obywateli, zatem informacje o osobach, które nie mają polskiego obywatelstwa, mogą być przetwarzane przez władze publiczne również wtedy, gdy nie jest to konieczne w demokratycznym państwie prawnym. 10

W omawianej regulacji ujęto prawa jednostki, w tym **prawo dostępu do urzędowych dokumentów i zbiorów danych, a także prawo do żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób naruszający ustawę**. O ile prawo dostępu do dokumentów i zbiorów danych może być ograniczone w drodze ustawy, o tyle prawo żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób sprzeczny z ustawą nie może podlegać żadnym ograniczeniom. W tym drugim aspekcie każda osoba może mieć wpływ na to, by dotychczas jej informacje były poprawne. 11

„Prawo do ochrony danych osobowych, ujęte w art. 51 Konstytucji, wiąże się ściśle ze sferą poszanowania prywatności, swobody i integralności człowieka. Łączy w sobie prawo do rzetelnej informacji o ich gromadzeniu i przetwarzaniu z prawem do żądania sprostowania oraz usunięcia danych nieprawdziwych” (wyrok SN z 11.02.2015 r., I CSK 868/14, LEX nr 1677121).

W porządku krajowym, zaraz po Konstytucji RP, zagadnienia dotyczące omawianej materii zawarte są w trzech ważnych ustawach. 12

Obowiązujący od 1964 r. Kodeks cywilny w art. 23 stanowi, że dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają

W podręczniku syntetycznie i przystępnie objaśniono m.in.:

- podstawy prawne przetwarzania danych,
- obowiązki administratorów,
- prawa osób, których dane są przetwarzane,
- zasady przechowywania i usuwania danych,
- terminy i formy udostępniania informacji publicznych,
- podstawy odmowy udostępnienia informacji.

Omawiane zagadnienia uzupełnione zostały wskazówkami praktycznymi, kazusami, wzorami pism oraz schematami.

Książka wskazuje m.in., jak prawidłowo przetwarzać dane osobowe, aby uniknąć negatywnych konsekwencji. Czytelnicy będą mogli ponadto zrozumieć swoje uprawnienia w kontekście przetwarzania ich danych osobowych oraz nauczyć się, jak korzystać z prawa do informacji publicznej.

Publikacja zainteresuje studentów, będzie przydatna także prawnikom (adwokatom, radcom prawnym, sędziom), jak również inspektorom ochrony danych, koordynatorom ochrony danych osobowych i pracownikom samorządowym.

Elżbieta Gudowska-Natanek – doktor nauk prawnych; współpracownik w Katedrze Prawa Ustrojowego Porównawczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz w Instytucie Socjologii UJ; radca prawny; członek Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie; główny specjalista w Urzędzie Miasta Krakowa; autorka lub współautorka opracowań naukowych z zakresu prawa publicznego, w tym prawa konstytucyjnego, oraz projektów aktów prawnych i opinii prawnych.

Grzegorz Kuca – profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Katedrze Prawa Ustrojowego Porównawczego; zastępca kierownika Centrum Interdyscyplinarnych Studiów Konstytucyjnych; adwokat; członek Okręgowej Izby Adwokackiej w Krakowie; członek: International Society of Public Law, Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego, European Public Law Organization; autor lub współautor ponad 140 publikacji naukowych, projektów aktów normatywnych oraz opinii prawnych.

9 788383 581682 W01P01

ISBN 978-83-8358-168-2

9 788383 581682

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 59 ZŁ (W TYM 5% VAT)